

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 21P/105/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322202433
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Srnková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2022:2322202433.3

Uznesenie

Okresný súd Galanta vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ Z. G., nar. XX.XX.XXXX, 2/ D. G., nar. XX.XX.XXXX, 3/ X. G., nar. XX.XX.XXXX, v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny J., D. XXXX, J., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a X. E. Y., deti rodičov - matky: O. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. E. K., a otca: X. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. E. K. XXX, toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody G. E. Z., v konaní zastúpený: Advokátska kancelária O. Z. R., s.r.o., G. XXX/XX, M., IČO: XX XXX XXX, o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh otca maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietá.

odôvodnenie:

1. Otec maloletých detí sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.06.2022 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd znížil výživné na maloleté deti a na plnoleté dieťa a určil, že otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí a plnoletého dieťaťa mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené neploleté dieťa, podľa osobitného zákona platného v čase splatnosti bežného výživného, a to na každé z detí, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Topoľčany.

2. Tunajší súd uznesením č.k. 21P/105/2022-22 zo dňa 29.06.2022 konanie o návrhu otca na zníženie výživného na plnoleté dieťa a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zníženia výživného na plnoleté dieťa vylúčil na samostatné konanie. Predmetné konanie o návrhu otca na zníženie výživného na plnoleté dieťa a na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zníženia výživného na plnoleté dieťa je vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 21Pc/31/2022.

3. Otec maloletých detí svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp.zn. 27T/1/2020 bol odsúdený na základe vyhlásenia o vine na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom a probačným dohľadom so skúšobnou dobou v trvaní 5 rokov. Na základe odvolania prokurátora bol predmetný rozsudok zrušený a otec maloletých detí bol rozsudkom Krajského súdu v Trnave, č.k. 6To/59/2021-476 zo dňa 17.02.2022 odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Otec maloletých detí bol dňa 17.02.2022, bezprostredne po vyhlásení rozhodnutia Krajského súdu v Trnave odvedený do výkonu trestu, ktorý vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v G. E. Z.. Otec je v rámci realizovaného výkonu trestu zaradený na základe svojej požiadavky na prácu, z ktorých má príjem, avšak výška príjmu je nepomerne nižšia v porovnaní s predchádzajúcim príjmom vo výške cca 900,- Eur. Za obdobie 4/2022 bola výška príjmov otca len 70,19 Eur a za obdobie 5/2022 dosiahol príjem vo výške 130,20 Eur. Uvedené príjmy nedosahujú výšku súdom stanoveného výživného spolu vo výške 200,- Eur a na základe stále vykonateľného rozhodnutia sa otec dostáva do platobnej neschopnosti, resp. do dlhov, ktoré nie je schopný a najbližších 6 rokov ani nebude schopný splácať. Na základe uvedených skutočností má otec za to, že jeho situácia odôvodňuje nie len rozhodnutie vo veci

samej, ale i rozhodnutie o dočasnej úprave vyživovacej povinnosti do času rozhodnutia vo veci samej neodkladným opatrením.

4. Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s návrhom otca a jeho prílohami, ako aj s obsahom spisového materiálu, vrátane pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. XXP/XX/XXXX. Súd zistil, že manželstvo rodičov maloletých detí bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. XXP/XX/XXXX-XXX zo dňa 25.09.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.11.2019. Predmetným rozsudkom bola nad maloletými deťmi, ako aj nad toho času už plnoletým dieťaťom, P., E.. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny J.. Matke maloletých detí bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené neploleté dieťa, podľa osobitného zákona, platného v čase splatnosti bežného výživného, a to na každé z maloletých detí, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny J.Č.. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu P., E.. XX.XX.XXXX sumou 60,- Eur mesačne, na výživu maloletého Z., E.. XX.XX.XXXX sumou 50,- Eur mesačne, na výživu maloletého X., E.. XX.XX.XXXX sumou 50,- Eur mesačne a na výživu maloletého D., E.. XX.XX.XXXX sumou 40,- Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny J..

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

10. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 328 ods. 2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

17. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

18. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

19. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam, je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

20. Pri rozhodovaní o zmene výživného v zmysle príslušných ustanovení Zákona o rodine je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne napríklad vývojom životných nákladov. Zmena výšky výživného je pritom možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov.

21. Otec svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha zníženia výživného na maloleté deti odôvodňuje zmenou pomerov na jeho strane, a to skutočnosťou, že sa od 17.02.2022 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde je síce zaradený na práce, avšak výška jeho mesačného príjmu nedosahuje výšku právoplatným rozsudkom určenej vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom.

22. Po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je dôvodné nariaďovať neodkladné opatrenie tak, ako to vo svojom návrhu žiada otec. Nariadenie neodkladného opatrenia totiž prichádza do úvahy len vtedy, ak je potrebné, aby boli pomery účastníkov konania bezodkladne upravené alebo ak je obava, že by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený. Vo veciach, týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy vtedy, ak je to v záujme maloletých detí.

23. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že o vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 22P/16/2019-239 zo dňa 25.09.2019. Legálna definícia pojmu právoplatnosť je obsiahnutá v ustanovení § 226 CSP ako vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje jeho záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť. Zásadnou nezmeniteľnosťou sa v kontexte uvedeného rozumie skutočnosť, že zmena právoplatného súdneho rozhodnutia je prípustná len výnimočne a na základe mimoriadnych okolností, zmena rozsudku o výžive je možná len ak sa menia pomery. Právoplatnosťou súdneho rozhodnutia je vyjadrená práve stabilita súdneho rozhodnutia, ktorá spočíva v potrebe chrániť stav vytvorený právoplatným rozhodnutím a zamedziť jeho prípadnej revízií (porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 491/2017 z 3. augusta 2017). Právna úprava rozhodovania o výživnom pre maloleté deti ustanovením § 78 Zákona o rodine umožňuje prelomiť zásadu nezmeniteľnosti súdneho rozhodnutia zmenou dohody alebo súdneho rozhodnutia o výživnom v prípade, keď dôjde k zmene pomerov či už na strane maloletého dieťaťa ako oprávneného z vyživovacej povinnosti alebo na strane rodiča ako povinného z vyživovacej povinnosti. Takáto zmena však musí byť kvalifikovaná, musí jej predchádzať vykonanie riadneho dokazovania a takúto zmenu je možné vykonať len novým rozsudkom. Inštitút neodkladného opatrenia neumožňuje prelomenie zásady právoplatnosti súdneho rozhodnutia, pretože opačný výklad by predstavoval absolútne negovanie princípu právnej istoty. Neodkladné opatrenie neslúži na to, aby samo o sebe vyriešilo sporné právne vzťahy strán (hoci

by aj strana navrhujúca vydanie neodkladného opatrenia utrpela ujmu), pretože ide o potrebu dočasnej úpravy pomerov do doby konečného rozhodnutia o veci samej, pričom súd pri posúdení návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nesmie konečné rozhodnutie vyjadriť (prejudikovať). Skutočnosť, že otec maloletých detí sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a jeho aktuálny mesačný príjem nedosahuje výšku súdom určenej vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, pri posúdení všetkých významných okolností môže mať samozrejme vplyv na jeho možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom. Neodkladným opatrením však nemožno zmeniť už právoplatný a vykonateľný rozsudok o výžive maloletých detí, pretože takýto zásah by neprípustne narušil princíp právnej istoty, ktorú zabezpečuje práve existujúci právoplatný a vykonateľný rozsudok. Napokon, pokiaľ by súd rozhodol o znížení vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom nariadením neodkladného opatrenia, neprípustne by tým povýšil záujem otca ako povinnej osoby z vyživovacej povinnosti oproti záujmu maloletých detí, záujem ktorých má byť prvoradým a nadradeným akémukoľvek inému záujmu. Nemožno tiež opomínať skutočnosť, že neodkladné opatrenia vo veciach týkajúcich sa maloletých detí musia byť vydávané práve na ochranu záujmov maloletých detí (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 26CoP/32/2020 z 30.06.2020).

24. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 357 písm. d) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Návrh na vykonanie exekúcie sa podáva na príslušný súd podľa (zák. č. 233/1995 Z. z.) elektronicky do elektronickej schránky súdu alebo ak oprávnený alebo jeho zástupca nemá aktivovanú elektronicкую schránku, alebo mu v možnosti podať návrh elektronickými prostriedkami bránia iné dôvody, možno podať návrh na vykonanie exekúcie prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora (§ 48 zákona č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.